

Klima og kerne- velfærd

Klima og kernevelfærd

Klima og kernevelfærd står allerøverst på dagsordenen i budget 2020. København har sat et ambitiøst mål om at blive CO₂-neutral i 2025 for at styrke klimaet lokalt og globalt. Det kræver, at vi sætter ekstra ind nu. Samtidig styrker vi kernevelfærden til både børn og udsatte københavnere.

5,5

mia. kr. til byens skoler de seneste 10 år

Klimaet skal styrkes

I oktober mødes borgmestrene fra hele verden i København for at præsentere og diskutere konkrete løsninger på klimaudfordringerne. København er med helt i front i klimakampen, og med budget 2020 giver vi håndslag på at komme helt i mål med at blive verdens første CO₂-neutrale hovedstad.

Gratis parkering til elbiler, fordele for bæredygtige transportformer, endnu bedre cykelinfrastruktur, vindmøller, ny teknologi, klimavenlig mad i kommunens institutioner samt fossil- og emissionsfri køretøjer og arbejdsmaskiner i forbindelse med kommunens byggerier. Disse er bare nogle af de tiltag, der skal gøre København CO₂-neutral i 2025.

Endnu bedre cykelby

Med budget 2020 afsætter vi over 100 mio. kr. til endnu bedre forhold for cyklister med nye cykelstier på tværs af byen, sikre skoleveje og to supercykelstier, Avedørreruten og Ørestadsruten.

God start for alle børn

De massive investeringer i skoler og dagtilbud fortsætter med budget 2020 med bl.a. en ny skole i Ørestad med svømmehal, idrætshal og madskole. Der etableres også flere daginstitutionspladser og flere specialundervisningspladser til børn med bl.a. autisme og ADHD. Alle børn skal have en god start på livet.

Hånd om byens udsatte

Vi skal tage hånd om de mest udsatte københavnere. Vi sætter bl.a. knap 16 mio. kr. af årligt til at tilbagerulle ændringerne i serviceniveauerne på handicapområdet. Herbergscenteret Sundholm renoveres, og på Café Klare kan hjemløse kvinder fortsat få en seng at sove i.

Styrket sundhed for ældre

Den fysiske og psykiske sundhed blandt ældre skal styrkes. Derfor sikrer vi tilbud og aktiviteter i ældreklubberne og viderefører tilknytning af fast læge på plejehjem. Vi sætter desuden midler af til flere ældre- og handicapvenlige toiletter og københavnerbænke.

Tryk by for alle

Københavns syv mest udsatte boligområder skal have et markant løft, så ingen områder står på statens 'ghetto-liste' i 2030. Samtidig afsætter vi midler til at styrke trygheden i København, en mere trafiksikker Frederiksborgvej, mens også området omkring Nørrebro Station forvandles til et nyt, rart og pulserende centrum på Nørrebro.

Bedre service til erhvervslivet

Københavns virksomheder bidrager til byens vækst og udvikling. Med budget 2020 bevarer vi fokus på at styrke kommunens service over for erhvervslivet og sætter midler af til at håndtere de mange byggesagsansøgninger.

Investeringer og effektiviseringer

Med flere københavnere og et pres på økonomien skal vi finde nye måder til fortsat at tilbyde københavnere kernevelfærd af høj kvalitet. Det sker bl.a. gennem smarte investeringer, så vi kan frigive midler til kernevelfærd. Der investeres samlet 457 mio. kr. i bl.a. nye velfærdsløsninger og digitale services, så vi kan gøre tingene smartere. Dertil er der samlede effektiviseringer for ca. 400 mio. kr. i 2020 – bl.a. på administration, bedre indkøbsaftaler og med digitale løsninger. Alt sammen for at få råd til og styrke kernevelfærden – dér hvor der er brug for den.

Læs mere på kk.dk/budget2020

Klima og kernevelfærd — udvalgte initiativer i budget 2020

Verdens første CO₂-neutrale hovedstad

København skal gå forrest i kampen for klimaet og grøn omstilling i alt fra vindmøller, ny grøn teknologi og transport til miljøzoner, måltider og bedre cykelforhold. Med budget 2020 tager vi endnu et ambitiøst skridt, så København kan komme i mål med at blive verdens første CO₂-neutrale hovedstad.

137

mio. kr. til endnu bedre cykelby

Ren luft og mindre CO₂

Med budget 2020 giver vi håndslag på, at vi skal nå i mål med at blive verdens første CO₂-neutrale hovedstad. Det betyder, at vi skal fremme bæredygtig trafik og investere massivt i vindmøller og ny teknologi til f.eks. opsamling af CO₂, Carbon Capture. Vi giver gratis gadeparkering til elbiler – til gengæld hæver vi prisen på parkering og prisen på beboerlicenser til op til 4.000 kr. om året for de mest forurenende biler. Vi sætter også penge af til at analysere mulighederne for at give fortrinsret til cykler, fodgængere, kollektiv transport og elbiler. Formålet er at begrænse brugen af benzin- og dieselmotorer.

Endnu bedre cykelby

København skal fortsat være en af verdens bedste cykelbyer. Derfor investerer vi 100 mio. kr. i bl.a. nye cykelstier og sikre skoleveje. Herudover 37 mio. kr. til to supercykelstier og en ny cykelsti på Gadelandet.

Mere metro og klima

Vi skal fortsætte med at tænke i nye trafikløsninger, som gør det nemt, hurtigt og grønt at komme ikke bare rundt i, men også ind og ud af hele byen. Samtidig stiger passagerpresset i metroen, derfor reserverer vi 228 mio. kr. til at medfinansiere fremtidige klima- og trafikløsninger, fx mere metro.

Miljøzone giver renere luft

Fra den 1. juli 2020 skærpes miljøzonen i København, så de mest forurenende varebiler og lastbiler ikke må køre i byen. Med budget 2020 afsætter vi 24,6 mio. kr. til skiltning og information samt montering og drift af partikelfiltre på Københavns egne køretøjer, og vi stiller skærpede krav til leverandørers køretøjer i kommunens indkøb.

Grønt byggeri

Omkring 40 pct. af samfundets bidrag til den globale opvarmning kan relateres til byggeri. Vi afsætter mid-

ler til at gå over til biobrændstof i kommunens arbejdsmaskiner. Vi sætter også midler af til pilotforsøg med skærpede udbudskrav om fossil- eller emissionsfri arbejdsmaskiner i kommunens bygge- og anlægsprojekter.

Grønnere måltider

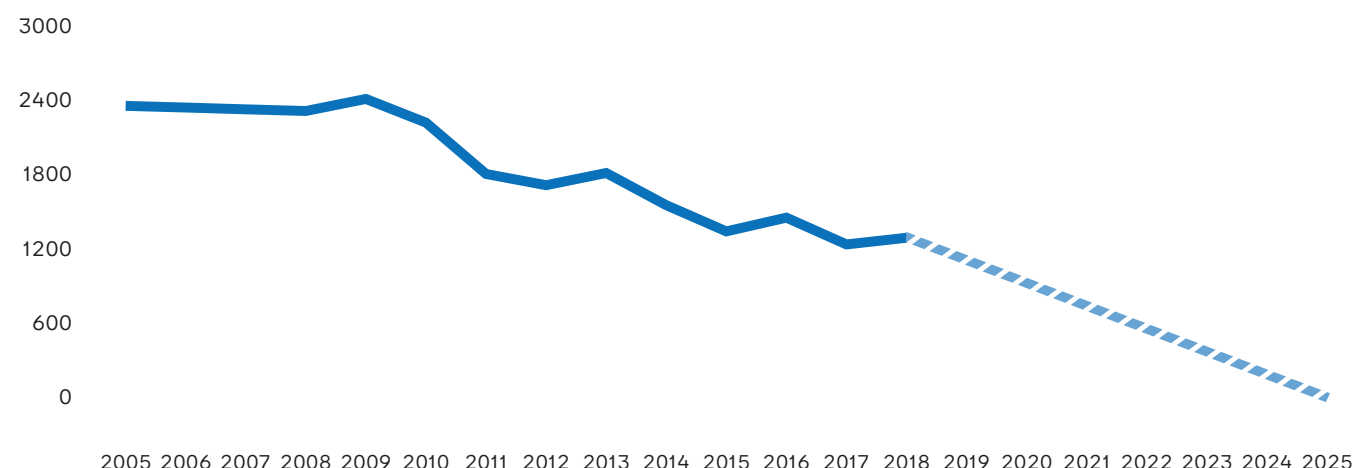
København skruer op for klimaansvaret, når vi sætter CO₂-venlig kost på menuen i de 70.000 daglige måltider, kommunen serverer for byens borgere. Med budget 2020 afsætter vi 17 mio. kr., der medvirker til at reducere CO₂-aftrykket fra fødevarerindkøb med 25 pct. inden 2025. Målet er, at måltiderne skal forene økologi, sundhed, velsmag og klimahensyn med maddannelse og sociale fællesskaber.

Stormflodssikring af kyst og diger

Med budget 2020 afsætter vi midler til analyser og forberedelse af stormflodssikring af den sydlige del af København.

Københavns CO₂-udledning i 1000 ton

Fra 2005-2018 har København reduceret CO₂-udledningen med over 40 %. Målet er at blive CO₂-neutral i 2025. VE korrigeret tal.

En socialt ansvarlig by

København vokser og skal fortsat være en by med høj livskvalitet og muligheder for alle. Med budget 2020 imødekommer vi, at der bliver flere ældre, socialt udsatte og københavnere med handicap med behov for støtte og hjælp i hverdagen.

213

mio. kr. til renovering af botilbud og herberger

Mere hjælp til handicappede

Flere københavnere med handicap har brug for tryghed, hjælp og støtte. Med budget 2020 prioriterer vi midler til handicapområdet, hvor vi bl.a. tilbageruller ændringer i service-niveauerne, og der finansieres udvikling i støtte og plejebehov til københavnere med handicap.

Tidssvarende bo- og dagtilbud

Københavnere med autisme og udviklingshæmmede voksne kan se frem til renovering af dagtilbuddet Horisonten og botilbuddet Pallesvej på Amager, hvor der investeres 95,2 mio. kr. i mere tidssvarende og funktionelle bygninger. Derudover afsætter

vi midler til at planlægge renovering og modernisering af kommunens botilbud Jacob Michaelsens Minde for unge med psykiske lidelser.

Flere pladser til senhjernesklader

Med budget 2020 afsætter vi 11 mio. kr. og omstiller 12 eksisterende pladser på botilbuddet Grøndalsvænge til københavnere med senhjernesklade. Derudover skaber vi et københavner-tilbud, hvor den specialiserede rehabiliteringsindsats for borgere med erhvervet hjernesklade hjemtages i en overgangsperiode på tre år. Hjemtagningen vil give et bedre tilbud for borgerne tæt på, med høj kvalitet og med bedre sammenhæng i overgangen.

Hånd om byens ældre

København skal også være en by for det stigende antal ældre over 65 år, der vælger byen til. Derfor afsætter vi midler til at fortsætte tilbud og aktiviteter i ældreklubberne, styrke psykisk sundhed blandt ældre, mens plejehjem sikres tilknytning af fast læge. Derudover afsættes midler til teaterordning og honorarstøtte til koncerter på plejehjem. Mens der også bliver penge til flere ældre- og handicapvenlige toiletter og bænke i byen.

Hjælp til udsatte kvinder

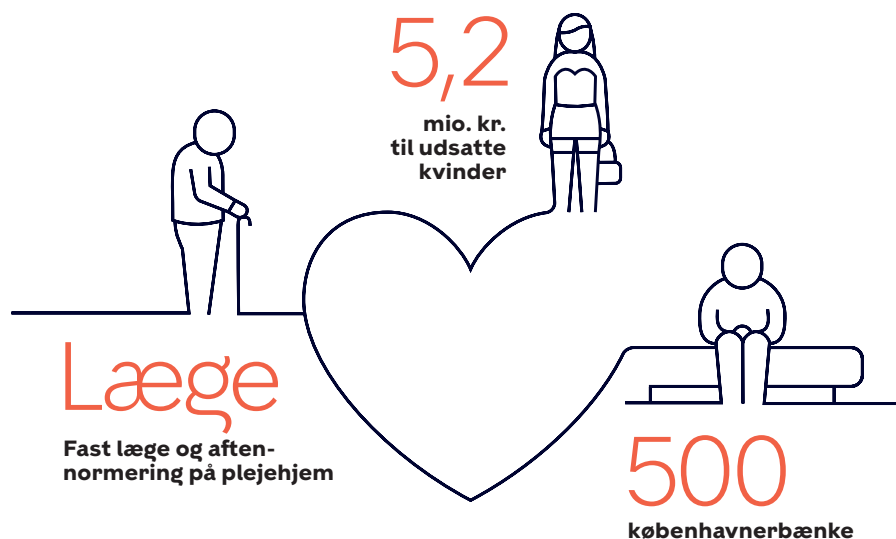
Antallet af hjemløse i København er faldet med tre pct. de seneste to år, men der er fortsat behov for trygge sovesteder – især for hjemløse kvinder. Med 2,7 mio. kr. årligt til Café Klare på Vesterbro sikrer vi 20 sovepladser til hjemløse kvinder, der føler sig utrygge ved at benytte de øvrige herberger og natcafeer. Desuden sætter vi 0,4 mio. kr. af årligt i 2020-2021 til at udvide åbningstiderne. Derudover kan Reden fortsætte en styrket indsats for kvinder i misbrugs- og prostitutionsmiljøet.

Sociale væresteder fortsætter

Med budget 2020 viderefører vi Clean House, så tidligere stofbrugere fortsat kan få en seng, rådgivning og uddannelse som start på et nyt liv. Med 1,3 mio. kr. kan værestedet Gang i Gaden på Vesterbro fortsætte med at hjælpe udsatte mænd og kvinder.

Renovering af Sundholm

Herbergscentret Sundholm på Amager bliver renoveret for 129 mio. kr., så vi kan tilbyde bedre forhold for hjemløse københavnere. Vi sikrer desuden, at alle hjemløse har adgang til nødovernatningstilbud i de kolde måneder.

En god hverdag for børn og unge

København vokser med fire til fem børn hver dag. De massive investeringer i folkeskoler og dagtilbud fortsætter derfor med budget 2020, hvor vi samtidig styrker støtten til børn og unge med særlige behov eller svære livsvilkår. Alle børn skal have en god start på livet.

882

mio. kr. til specialundervisning

Ny skole i Ørestad

Der kommer flere børn i byen, og flere forældre vælger at sende deres børn i folkeskole. For at sikre nok plads bygger vi en ny 4-sporet skole i Ørestad med bl.a. svømmehal, idrætshal og madskole. Over de sidste 10 år er der investeret i alt 5,5 mio. kr. til at skabe plads til de mange nye elever i Københavns folkeskoler. Med budget 2020 tildeles folkeskolen flere midler i takt med, at flere vælger folkeskolen.

Flere daginstitutionspladser

København behøver flere institutionspladser. Med 208 mio. kr. etablerer vi 25 nye daginstitutionsgrupper med 12-22 børn i hver gruppe i Valby,

Amager Øst og Bispebjerg. Samtidig opretholder vi den højere normering i byens vuggestuer.

Fortsat gode fritidsordninger

Vi skal bevare den høje kvalitet i folkeskolens fritidsordninger. Derfor tilpasses forældrebetalingen, så den er på niveau med resten af landet.

Flere specialundervisningspladser

Flere børn og unge har behov for ekstra hjælp og støtte. Derfor afsættes 135 mio. kr. årligt til specialundervisning og 26,5 mio. kr. årligt til en ny tidlig indsats, så færre børn i fremtiden får brug for specialundervisning. Med 233 mio. kr. opretter vi 152

nye specialskolepladser for børn med ADHD og autisme på hhv. Kirkebjergskolen i Vanløse og en ny specialskole på Østerbro. Vi planlægger også 60 nye specialpladser på Skolen på Strandboulevarden og Heerupskolen, mens 40 nye specialpladser på Fensmarks skolen skal afklares.

Styrket indsats for udsatte børn og unge

Antallet af underretninger på børne og ungeområdet stiger. Tidlig indsats og mere forebyggende arbejde er vejen frem, som der er afsat 35 mio. kr. i 2020.

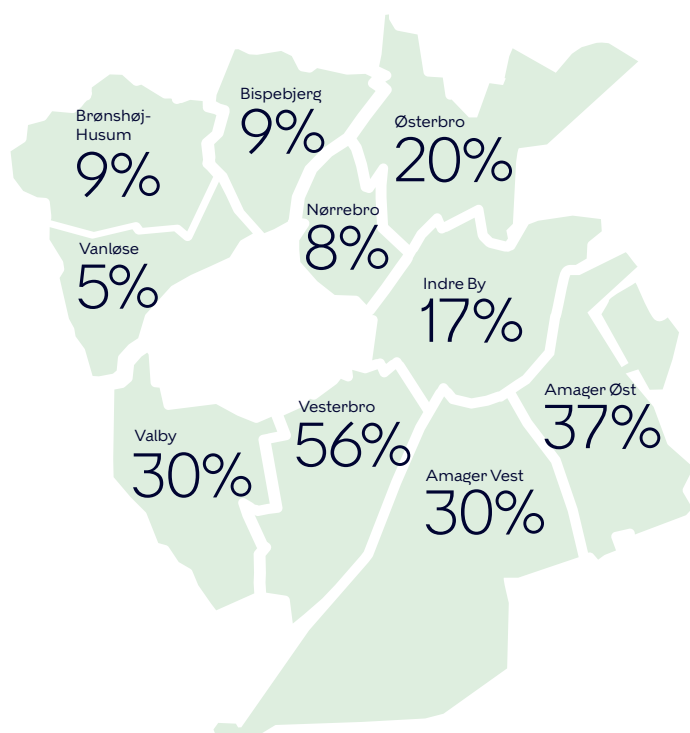
Flere med i idrætsforeninger

Mange børn og unge vil gerne spille fodbold, men klubberne mangler baner. Vi afsætter derfor ca. 14 mio. kr. til projektet Brobold, hvor otte mindre byrum etableres og opgraderes med bl.a. kunstgræs og lys, så de kan bruges til fodboldtræning. Flere kan dermed komme med i foreningslivet – særligt i de udsatte byområder, hvor der også er afsat penge til projektet Aktive Børn i Forening. FerieCamps fortsætter med gratis ferieaktiviteter i hele byen.

Leg og mere musik

God læring og fællesskaber skabes også gennem fx musik og leg. Vi afsætter 4 mio. kr. til nye musiktilbud til skoleelever – fx workshops og skolekoncerter. Samtidig fortsætter vi med 8 mio. kr. renoveringen af nedslidte legepladser på skoler og institutioner.

Stigning i antal børn (0-15 år) fra 2019-2033

Tryk og sammenhængende by

København står midt i en stor positiv udvikling, som skal komme hele byen til gavn. Syv udsatte boligområder får et markant løft. Samtidig styrker vi trafikløsninger, byrum og kriminalpræventive indsatser, så byen hænger stadig bedre sammen og er tryk at færdes i.

262

mio. kr. til udsatte boligområder

Løft til udsatte boligområder

Københavns syv udsatte boligområder skal have et markant løft. Vi afsætter 262 mio. kr. til bl.a. at udvikle Bystævneparken, give dagtilbuddene i Tingbjerg et kvalitetsløft, få flere ledige i arbejde og holde unge ude af kriminalitet. Ingen områder i København skal stå på statens 'ghettoliste' i 2030.

Et trykt København

Kriminaliteten falder i København, mens københavnere generelt føler sig mere trykke. Men der er fortsat udfordringer i dele af byen. Derfor viderefører vi 78,8 mio. kr. til at fore-

bygge kriminalitet og håndtere akutte situationer, bl.a. ved at fortsætte 18+ indsatsen, green teams, exitprogrammet og forebyggelse af ekstremisme og radikaliserings. Herudover kommer der også mere trykghedsskabende bemanning til idræts- og kulturinstitutioner, mens det boligsociale projekt Sammen om Bellahøj fortsætter.

Nyt liv til Nørrebro Station

Nørrebro Station bliver med Cityringen en af de travleste stationer i landet. Med 5,8 mio. kr. i budget 2020 vil hele området nu gennemgå en gennemgribende forvandling til et trykt og pulserende centrum på Nørrebro.

Bl.a. bliver der et nyt grønt byrum på Basargrunden og bedre belysning på Lyngsies Plads.

Mere sikker Frederiksborgvej

Biler i høj fart gør det utrykt for cyklister og fodgængere på Frederiksborgvej. Med 6,7 mio. kr. forbedrer vi trafiksikkerhed og belysning omkring de tre kryds ved Hovmestervej, Landsdommervej og Rentemestervej, der bl.a. bruges af eleverne på Tagensbo Skole.

Busterminal ved Dybbølsbro

Vi investerer 38,9 mio. kr. i en ny tidsvarende busterminal ved Dybbølsbro med let og sikker adgang til øvrig kollektiv trafik.

Udvikling i Bispebjerg

Et nyt lokalt mødested og byrum ser dagens lys i Bispebjerg med en opgradering af Lundehus Torv til 14,4 mio. kr.

Almene boliger

København skal være en by for alle. Derfor reserverer vi 228 mio. kr. i alt til fx 600 almene ungdomsboliger og 600 almene familieboliger.

Øvrige initiativer i budget 2020

- 8,4 mio. kr. til Copenhagen Career Program i 2020-2023
- 7,2 mio. kr. til styrket beskæftigelsesindsats for veteraner i 2020-2023
- 18,7 mio. kr. til værtsbykrav til afvikling af Tour de France i København i 2020-2021
- 17,3 mio. kr. til Copenhagen 21 - World Pride og Eurogames i 2020-2021

Udsatte boligområder i København

Statens 'ghettoliste' 2018:

